

Ī yu'xarij ti anaquéej jo'yú'xaca' a'íjna ĩ San Pedro

*Pedro pu hua'tyojtye' a'íjma ĩ maj
tyá'tzaahuatyē'*

¹ Nyáaj Pedro, ĩ nyaj jahuiire' ĩ Ciríistu', yaa nu já'muatyojtye' mua'ajmaj mu siaj Ponto ja'chej, nyajta mua'ajmaj Galacia siaj ja'chej, siajta séecan a'ájna a Capadocia, ajta a'ájna a Asia, ajta a'ájna a Bitinia,

² a'íjma ĩ Dios ti anaquéej hua'antyíhuoj a'yájna ti'ij a'íin tya'tóoratziiri'. A'íj pu jitze ma'can ĩ ju júuricamej jamuaajájcuarej siaj sij ja'rá'astijre'en siajta tyámua' huárinyij a'íjna jime' ĩ xúuria'ra' ĩ Ciríistu'. Che' ĩ Dios tyámua' tyajamuáacha'íin ajta jamuaatyápua'rite'en ja'mua tzajta'.

*A'íjna ĩ ti jín tyi'ijchó've' a'íjna ĩ ti
tyá'tzaahuatyē'*

³ Tyiche' tyaatatyójtzi're'en ĩ Dios ti ajta vástaria'ra' pué'een ĩ tavástara' Jesús ti Ciríistu' pué'een, a'íi pu jéehua tá'ancu'vaxij ajta taatá' tyej tyij jájcuán jín huanánie'huaj, a'yájna ti'ij ajta ĩ Ciríistu' tyu'tájuuriaca'. A'íi pu'ij tatá'caa tyej tyij jajchó've'ej a'íjna ĩ tyaj jín júurij tá'ju'un,

⁴ ajta taatá'sij ti táaci'tyij ĩ Dios ti arí tyámua' tyú'ruuj, a'íjna ĩ tiquee a'náj je'ej rinyij, capu ajta a'náj huatyéchoomuarij, ajta quee a'náj ja'huópua'rixí'ij.

5 A'íjna jime' i siaj jin mua'aj tyá'tzaahuatye', a'íi pu ja'muacha'ij a'íjna jime' i ti néijmi'i jin putyí'uurej ti'ij jamuáahuiire'en, a'íjna jime' i ti tyámua' een, a'íi pu huataséjre'ej a'ájna xicáara' jitze ti'ij néijmi'i tye'entyipuí'rij.

6 A'íj xu jin mua'aj jéehua jutyamua've'ej a'íjci jime' ti Dios tyámua' tyajamuaatá'sij, tyij ajta a'yan tyúuxie've' siaj a'íjna jin mue'tíj ijíij jaapuéjtzitarej.

7 Ji'nye a'íjna i siaj jin tyá'tzaahuatye', a'yaa pu een ti'ij ooroj, a'íjna i ooroj a'yaa pu tyúuxie've' maj jaatyáteeraj ta'aj ij jumua'tij tá'ra'nyij. A'íjna i siaj jin tyá'tzaahuatye' siajta jin jajpuéjtzij, jéetze' pu tyí'huiire' quee a'íjna i ooroj i ti i'ríj maj jaatyú'uunaj. A'íj pu jin i siaj jin tyá'tzaahuatye' a'yan tyúuxie've' siaj néijmi'i tyo'táviicue', siaj sij néijmi'i tya'ancuriáan i Ciriístu' jimi.

8 Mua'aj xu jaxie've' i Ciriístu', maj siajta quee xu a'náj jaaséj, siajta jitzán tyá'tzaahuatye', ajta a'íjna i siaj jin jéehua jutyamua've' capu i'ríj tyaj jaataxáj nyúucarij jime',

9 ji'nye mua'aj xu seríj tin néijmi'i tyu'táa'sij a'íjna jime' i siaj tyá'tzaahuatye', ajta a'íjna jin já'muahuiire'en.

10 A'íimaj i maj tyí'xajtaca'aj i Dios jitze ma'can, a'íi mu jájcuaj imuáj jaataxájtaca' a'íjna i ti jin i Dios tyámua' tyajamuaatyátoosij, a'íi mu majta a'yan tyá'huooca'aj, majta a'íjna jin tyí'mua'ajcaa mej mij yo'itéej muá'ra'nyij.

11 A'íjna i júuricama'ra' i Ciriístu' a'yaa pu tyihuo'té'exaa' a'íjma i maj Dios jitze

ma'can tyí'xajtaca'aj, mej mij jáamua'reej je'ej ti tya'ajpuéetzij ta'me'nyíiche' i Ciríistu', ajta je'en je'ej ti tye'mej majca'huáyee, a'yaa mu mij a'íimaj tyá'huooca'aj mej mij jáamua'reej a'náj ti a'yan tye'mej.

¹² A'yaa pu Dios tyihuo'tá' mej mij jáamua'reej tiqee hua' jime' tyí'xajtaca'aj, sulu mua'ajmaj pu tyajá'mua'ixaatya'ca'aj. A'íi pu'ij a'ín pué'een i maj jamuáa'ixaj i nyúucaria'ra' i Dios, a'íjna jitze ma'can i júuricama'ra' i Dios tajapuá ti já'ma'can. Majta a'íimaj i maj tajapuá tyí'huiire', a'yaa mu tyá'xie've' mej mij néijmi'i a'íjna tyu'séj.

Dios pu ta'ixaatye' tyej tyij tyámua' tyi'tyítacha'íj

¹³ A'íj xu jin, siata'aj tyámua' eenye' siajta tyámua' metyityoomuámua're'ej. Néijmi'i xu jin i Dios jimi tyi'ijchó've'ej a'íjna i ti tyajá'muaci'tyij i ti jin i Dios tyámua' tyajamuaatá'sij a'ájna xicáara' jitze ti huataséjre'en a'íjna i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.

¹⁴ Siata'aj a'yan cha'taj siana'aj eenye' mati'ij i ti'riij i maj huá'astijre' i juhuásimua', caxu che' je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj ti'ij ará'tyeej tyajamua'ránajchica'aj, siati'ij quee xu jamua'tyáacaj i Dios.

¹⁵ Sulu siata'aj néijmi'i ji'rénnye'ej séjre'ej, ji'nye a'íjna i Dios ti jamuaatajé, a'íi pu ji'rénnya'aj séjre',

¹⁶ ajta a'yan tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: “Siata'aj ji'rénnye'ej séjre'ej, ji'nye nyáaj nu ji'rénnya'aj séjre'.”

17 Tipua'aj a'yan siaatamuá'muatye'en yee jutáataj, a'íjna i Dios ti juxa'aj na'aj tyi-huá'xijtye'en i tyeítyee je'ej ti síij tyi'tíj jin huaríj, a'yaa pu tyúuxie've' siaj jéehua tzáahuatyí'ra'aj jimi tyícha'íij siati'íj siooj a'yan séjre'ej i cháanacaj japua.

18 Dios pu mua'ajmaj ja'mua japua huatanyúj, siati'íj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íica'aj, a'íjma siaj jitze jaarí'rej i já'muahuasimua'cí'íj, siajta mua'aj a'yan tyá'mua'reej ti i Ciríistu' quee a'íjna jin tyu'nájchitaca' i ooroj nusu i pláataj ti á'pua'ren,

19 sulu a'íi pu i Ciríistu' a'íjna jin tyu'nájchitaca' i juxúure', ti'íj a'yan tyu'tóomu'vejritaca' ti'íj cánya'aj tiquee cápítie'nyi' ajta quee tyi'tíj jin á'itzeere'.

20 Ciríistu' pu a'yan tye'entyihuaviihuaca' ti'íj quee eexúj séeria'caj i cháanacaj, ti'íj a'íjna jin tyu'tyáhuíire'en, ajta ijíj ti'íj néijmi'i tye'entyipua'rij, Ciríistu' pu yan huataséjre ti'íj mua'ajmaj jamuáahuíire'en.

21 Ciríistu' xu mua'aj jitze ma'can tyá'tzaahuatye' i Dios jimi, a'íjna i ti jaatájuurityej ajta tyámua' tyeetyájtóo, a'íj xu jin mua'aj tyá'tzaahuatye' siajta i Dios jimi tyi'íjchó've'.

22 Siajta mua'aj, a'íj xu jitze tyá'antzaahuaj i nyúucarij ti a'yan tyi'ja'yájna, siaj sij tzáahuatyí'ra'aj jin huo'xié've'en i ju'ihuáamua'. A'íj pu jin siata'aj néijmi'i jin i juxiéjnyu'caa huóoxie've'en, siajta néijmi'i jime' i siaj jin juca'nyej séej jamuán siajta séej.

23 Ji'nye mua'aj xu siajtáhua'aj jájcuan jin huanánie'huaca' caxu che' a'íjna jime' i ti já'puaapua'rej, sulu a'íjna jime' i nyúucaria'ra' i Dios ti jusén jin júurij.

24 Ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: Néijmi'i mu i tyeítyee a'yan een ti'ij a'íjna i tu'píj, ajta i maj jin óotzaahuatye' a'yaa pu een ti'ij i xúuxu'ra'an i tu'píj.

A'íi pu i tu'píj huatyáhuasij ajta je'en i xúuxu'ra'an cáavatzij,

25 ajta i nyúucaria'ra' i Dios, a'íi pu jusén jin séeria'aj ta'mej.

Ajta a'íjna i nyúucarij, a'íi pu a'íin pué'een i maj mua'ajmaj jamuáa'ixaa.

2

1 A'íj pu jin a'yan tyúuxie've' siaj néijmi'i tyu'tátoonyij i siaj jin je'ej pua'aj ricij, siajta je'ej pua'aj tyihuá'xaj tyeítyee, nusu siaj huá'cuanamuj, na'ríij i siaj jin óochueere' séej jamuán siajta séej, siajta i siaj jin hue'tzij jin séecan tyí'xajtzi'.

2 Siata'aj a'yan huárinyij mati'ij i ti'ríij, i maj jahuoo mej mij huátze'nyij i junáanaj jitze, mej mij a'íjna jin huahuóse'en, ajta je'en huó'huiire'en,

3 ji'nye mua'aj xu seríj jáamua'reeri' ti i tavástara' tyámua' tyaja'muacha'ij.

Ciríistu' pu a'íin pué'een i tyetyéj ti júurij

4 Siata'aj ajtyáxiirej i tavástara' jimi, i ti a'íin pué'een i tyetyéj ti júurij i maj i tyétyacaa

majuuhuá'xij, ajta i Dios pu a'yan tye'entyíhuo ti'ij jéehua huápu'i'ij tyu'tyáhuire'en.

⁵ A'yaa pu'ij i Dios tyámua' já'mua'uuren siaj sij a'yan tyu'tyáhuire'en ti'ij i tyetyéj ti júurij, i ti jin chi'ij ájtaavijhua, siaj sij tyi'tíj jin va'cán jin tyitye'entyájrutyey, siata'aj tyámua' tyityaaju'un siaj sij a'íjna jin tyu'támu'vejritaj i Círíistu' jitze ma'can, ta'aj ij i Dios ja'ancuriá'an a'íjna i mu'vejrij ti naa een.

⁶ A'íj pu jin ajta a'yan tyá'xaj i yu'xarij jitze tijin:

Nyáaj nu je'tyájraj a'ájna a Sión séej i tyetyéj, a'íi pu pué'een i tyetyéj ti anájcaj, i nyaj ja'antyíhuoj ti ajta jéehua tyá'najchij, ajta a'íjna i ti jitzán tyú'ca'nyej capu hu-atóotyevi'ra'astaj.

⁷ Ajta ja'mua jimi mu siaj tyá'tzaahuatye', a'íjna i tyetyéj jéehua pu tyá'najchij, ajta a'íimaj jimi i maj quee tyá'tzaahuatye', a'yaa pu tye'mej je'ej ti tyé'yu'si' i yu'xarij jitze a'yan tijin:

A'íjna i tyetyéj i maj majuuhuá'xij i maj chi'ij ta'huacaa,

a'yaa pu tye'rájraa ti a'íin pue'éenye'ej ta'raj i ti jéetze' juxie've'.

⁸ Ajta i ti a'yan tyá'xaj tijin:

A'íj puírícij i tyetyéj i maj jitzán eejcá'cataj majta jitzán eetávitzej.

A'yaa mu jitzán tyitye'ejcá'cataj, a'íjna jime' maj quee ja'tzaahuatye' i nyúucaríj, a'yaa pu'ij tyí'xa'pui' hua' jimi.

⁹ Siajta mua'aj xu tyeétyeera' pué'een i Dios ti hua'antyíhuoj, siaj sij jamuán tyu'ta'íjtaj,

siajta séej chuéj japua já'ma'can ti naa een, séej xu chájta'naj pué'een Dios ti jitze aj-tyáma'can. A'yaa pu'ij tyí'een siaj sij mua'aj tyihuo'té'exaatye'en a'íjna jitze ma'can i Dios, i ti jamuaatajé siaj sij quee che' tíca'riste' séjre'ej, sulu siaj sij a'áa jo'tyá'itzeere'en jo'tij tyámua' naa tyojó'nyeeri'ij.

¹⁰ Jájcuaj imuáj caxu tyeítyeristyamua'me'en pué'eenye'ej i Dios, siajta ijíij xu seríj tyeítyeristyamua'me'en pué'een i Dios, ajta a'ájna imuáj capu jamuá'cu'vajca'aj i Dios, ajta ijíij pu arí jamuá'cu'vej.

A'yaa xu tyí'tyechajcaj mati'ij i maj jahuiire' i Dios

¹¹ Nye'ihuáamua' mu nyaj já'muaxie've', a'yaa nu tyaja'muahuaviiij siaj a'yan séjre'ej mati'ij a'íimaj i maj séej chuéj japua já'ma'can, caxu tyi'tá'care'en siaj sij ja'rá'astijre'en a'íjci i ti je'ej pua'aj een, i ti ajta jin nyo'se' i já'muajuuricamej.

¹² Tyámua' xu'uj a'íjma jimi i maj quee tyá'tzaahuatye'. A'yaa mu mij a'íimaj tyaja'muaséejran siaj tyámua' ricij, tyij majta ijíij je'ej pua'aj tyaja'muaxaj, a'íi mu tyaatatyójtzi're'ej i Dios a'ájna xicáara' ti jitzán néijmi'caa tá'xijtye'en.

¹³ A'íjna jitze ma'can i tavástara' xu hua'rá'astijre'en i maj tyi'tíj jin antyúumua'reej, a'íjci i ti a'íjna jin tyi'tyéjvee ti'ij néijmi'i jin tyu'ta'íjtaj, ji'nye a'íi pu a'íin pué'een i ti jéetze' va'cán jin tyí'huire',

¹⁴ tyajta a'íjma i tajtúhuaanyij, i maj tyí'ijta mej mij puéjtzij huo'tá'an a'íjma i maj je'ej

pua'aj tyityetyúucha'ij, ti ajta tzáahuatyi'ra'aj hua' jimi tyícha'ij i maj tyámua' ricij.

15 Ji'nye a'yaa pu i Dios tyá'xie've' siaj tyámua' tyityetyúucha'íij, mata'aj mij quee je'ej tyaja'muaxajtaj a'íimaj i maj quee ma'umuámua're', majta i maj quee tyi'tíj mua'reej.

16 Siata'aj a'yan tyityetyúucha'íij mati'ij i tyeítyee i maj juxáahuaj mahuaci'ij, caxu a'íjna jin juxáahuaj mahuaci'ij siaj sij tyi'tíj jin je'ej pua'aj huárinyij. Tyámua' xu tyityahuóocha'ín, mati'ij a'íimaj i maj jahuíire' i Dios.

17 Siata'aj néijmi'caa jimi tzáahuatyi'ra'aj tyícha'íij. Siajta huo'xié've'en i ta'ihuáamua' i maj majta tyá'tzaahuatye', siajta jéehua tzáahuatyi'ra'aj jimi tyícha'íij i Dios, siajta a'íjci i tajtúhuan i ti néijmi'i jin tyí'ijta.

Je'ej maj tyityetyúucha'ij i maj tyi'tíj jin tyí'huíire'

18 Siajta mua'aj mu siaj tyí'ijtyi're', siahua'rá'astijre' a'íimaj i maj tyajámua'ijtye', caxu a'íijma siana'aj i maj tyámua' tyajamuájcha'ij, nusu i maj tyámua' tyi'tyetyeityee, sulu siajta xu a'íijma i maj je'ej pua'aj tyi'tyetyeityee.

19 Ji'nye a'yaa pu tya'ráanajchi i Dios siaj a'íjna jin tyo'táviicue' i maj puéjtzij jamuatá'caa, a'íj xu jin néijmi'i a'yan ricij je'ej ti tyí'xa'pui' i Dios jimi.

20 Ji'nye tipua'aj mua'ajmaj puéjtzij majamuaata'an a'íjna jime' siaj tyi'tíj je'ej pua'aj huaríj, siajta je'en a'íjna jin tyo'táviicue', capu

je'ej tyajamuaatyáhuire'ej, ajta tipua'aj a'íjna jin puéjtzij majamuaata'an siaj xá'puí' ricij, siajta je'en a'íjna jin tyo'táviicue', a'íi pu ja'ráanajchi i Dios.

²¹ A'yaa pu a'íjna jin tyajamuaatajé i Dios, ji'nye i Ciríistu' pu ja'mua jitze ma'can jaa-puéjtzitariaca', ajta a'íjna a'yan tyajá'mua'itíi siaj sij a'yan cha'taj siana'aj huárinyij.

²² Capu i Ciríistu' tyi'tíj jin ootyá'itzee, capu ajta a'náj a'tíj huácuanamuaj.

²³ Mati'ij je'ej pua'aj tyaatajé, capu je'ej pua'aj tyihuo'riá'hua'nyijraj, ajta mati'ij puéjtzij jaatá', capu huo'tányeechej, sulu Dios jimi pu hu-atóocu'vej i ti tzáahuatyí'ra'aj jin huá'xijtye'en.

²⁴ A'íi pu tajitzé ma'can jaapuéjtzitariaca' i cúruuj jitze, ajta néijmi'i tyitacáa'ri'ri' i tyaj jin á'itzeeria'ca'aj, tyej tyij tyámua' éenye'ej tá'ra'nyij. Ciríistu' pu tyu'puéjtyi'huaca' tyej tyij ityáj néijmi'i jin tyú'huaatyí'huaj.

²⁵ Ji'nye a'yaa xu mua'aj a'ájna imuáj huasé'rihua'aj mati'ij i cánya'xii maj jo'vátzij, ajta ijíij xu'ríj i Ciríistu' jitze ajtyáma'can, a'íjna i ti a'yan tyaja'muacha'ij ti'ij hua' cújta' ti huaméj, ti ajta a'íjna jin antyúumua'reej ti'ij ja'mua japua huatányuunyij.

3

Je'ej maj tyityetyúucha'íij i maj nyejnyeí'chej

¹ Siajta mua'aj mu siaj hua' írastyamua' pué'een, siahua'rá'astijre' i jucínastyamua', ta'aj ij tipua'aj síij quee já'tzaahuatya'aj i nyúucarij, a'yan éenye'que' siahua'antyimué'tin, ajta quee

a'yan tyuuxié've'ej ta'mej siaj huo'té'exaatye'en, sulu a'íj xu jin huá'mue'tin a'íjna jime' je'ej siaj tyityetyúucha'íj,

² ajta mati'íj jaaséej siaj tyámua' néijmi'i jin ricij, siajta tzáahuatyí'ra'aj jimi tyícha'íj i Dios.

³ Majta a'íimaj i já'mua'irastyamua', miche' quee huápuí'íj tyámua' ju'uuriaj a'íjna jime' i ti jéjre' séejre', i jucipuáj jitze, nusu maj tyi'tíj tyo'cóorujtyi'raxi'in ti ooroj jin tyí'taavijhua, na'ríij maj ji'ré'nye' tyu'tyóochejtye'en,

⁴ sulu miche' tyámua' huárinyij i juxiéjnyu'caa tzajta', a'íjna jime' maj tyámua' naa metyityoomuámua're'ej, ji'nye a'íi pu quee a'náj já'pua'ren, majta quee tyi'tíj jin huá'muarie'ristya'aj i jucínastyamua'. A'íi pu a'íin pu'é'een i ti jéehua naa huasé'rin i Dios jimi.

⁵ A'yaa mu majta éenye'ej a'náj imuáj a'íimaj i úucaa i maj ji'ré'nye'ej huatyá'itzee i Dios jimi, a'íi mu i Dios jitze tyu'cá'an majta hua'astyajca'aj i jucínastyamua'.

⁶ A'yaa pu ajta huaríj a'íjna i Sara, a'yaa tya'rá'astijre a'íjci i Abraham ajta a'yan jaata-mua'aj tijin "Nyavástara'." Siajta mua'aj xu yójmua'mua' pue'éenye'ej xá'ju'un a'íjci i Sara, tipua'aj néijmi'i jin tyámua' xáarinyij siajta quee tyi'tziinye'ej.

⁷ Siajta mua'aj mu siaj hua'cínastyamua', siata'aj tyámua' huojo'mua'raj i ju'irástyamua'. Siata'aj tyámua' tyihuo'tyátoonyij, a'yan setya'mua'réeriaj maj quee juca'nyej, majta a'íjna jin antyíhuaviihuaca' mej mij

ja'mua jamuán tya'ancuriáan i Dios ti tyajamuaatá'sij. A'yaa xu huárinyij, tì'ij quee tyi'tíj tyajamua'antiyú'nyi'ra'an a'íjna jime' i siaj jahuoo i Dios jimi.

Je'ej maj tyityetyúucha'íj i maj tyá'tzaahuatye'

⁸ A'yaa xu néijmi'i mua'aj tyámua' tyí'tyechajcaj, siajta huóoxie've'en siaj sij tyámua' tyuu'ihuáamua'aj tá'ra'nyij. Siata'aj tyámua' tyihuojó'mua'raj siajta quee tyi'tíj jin óotzaahuatye'ej.

⁹ Caxu je'ej pua'aj ja'uurej tipua'aj a'tíj je'ej pua'aj já'mua'uurej, caxu siajta a'tíj je'ej pua'aj tyí'xajtaj tipua'aj a'ín je'ej pua'aj tyaja'muaxajtaj. Sulu siata'aj tyámua' tyihuo'tyéjeevej, jì'nye a'íj pu jin i Dios jamuaatajé siaj sij jéehua jimi tya'ancuriáan.

¹⁰ A'yaa pu a'íjna jin tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin:

A'íjna i ti jaxie've' ti á'tyeevi'in júurij, ajta juxáahuaj chajca,

che' quee je'ej pua'aj tyúuxajtave'en, ajta a'yan tyúuxie've' tiquee tyí'hue'tacare'en,

¹¹ che' ajtára'nyij a'íjci jitze i ti je'ej pua'aj een, ajta tyámua' tyi'tyúucha'íj tá'ra'nyij,

che' jáahuoonyij ajta a'íjci jitze ucájrutyej i ti juxáahuaj chajca.

¹² Ji'nye tavástará' pu hua'cha'íj a'íimaj i maj tyámua' tyityetyúucha'íj,

ajta huá'namuaj je'ej maj jimi tyá'huoo,

ajta a'íimaj tyícha'íire' i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj.

13 ¿A'tanyíj je'ej pua'aj já'mua'uuren, tipua'aj mua'aj a'íjna jin setyí'tyese'ej siaj a'náj tina'aj tyámua' rijcaj?

14 Ajta a'íjna jime' siaj tyámua' ricij a'íj xu jin jajpuéjtzij, a'íj xu jin huatóotyamua've'en ji'nye Dios pu tyámua' tyajamuaatá'sij. Caxu sij a'táj tziinye'ej, caxu siajta je'ej tyityóomuajtyaj,

15 sulu siata'aj jaatyátzaahuatye'en i jutzájta' a'íjci i Ciríistu' i ti ja'muavástara' pué'een. A'náj tina'aj xu tyámua' eenye', siaj sij tyámua' tyi-huo'riá'hua'nyijraj a'íjma i maj tyajá'mua'ihuo' a'íjna jime' je'ej siaj tyi'táj tyi'ijchó've'ej,

16 siajta quee ootzáahuatye'ej a'yan huárinyij, sulu tzáahuatyi'ra'aj xu jin a'yan huárinyij. Tyámua' xu tyityetyúucha'íj siaj sij quee je'ej pua'aj tyityóomuajtyej, ajta mej mij huatóotyevi'ra'astaj a'íimaj i maj je'ej pua'aj tyaja'muaxaj, a'íjna jime' siaj tyámua' ricij matí'ij i maj tyá'tzaahuatye' i Ciríistu' jimi.

17 Jéetze' pu xá'pui' siaj a'íjna jin jaa-puéjtzitarej i siaj xá'pui' ricij, tipua'aj i Dios a'yan tya'xié've'ej, quee tipua'aj a'íjna jin siaj puéjtzij i siaj je'ej pua'aj ricij.

18 Ji'nye i Ciríistu' pu séej na'aj tajitzé ma'can huamuí', ta'aj ij jusén jin tyitaatú'uunyi' i tyaj jin ootyá'itzee. A'íi pu quee tyi'táj jin ootyá'itzeerej, ajta a'yan tyaapuéjtzitariaca' a'íjma jitze ma'can i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj, ta'aj ij mua'ajmaj jamuá'anvi'tij i Dios jimi. A'íj pu jitze i jutyévi'j huamuí', ajta i Dios pu jaatájuurityej i ju júuricamej jime',

19 a'yaa pu'ij néijmi'i jin tyu'tyámue'tij ajta

je'en huo'té'exaa a'íimaj i júuricamej i maj nami'huaca'aj.

²⁰ A'íimaj i maj ará'tyeej maj quee tyi'táj á'astijria'ca'aj, a'ájna xicáara' jitze tí'ij i Noé séjria'ca'aj, tí'ij i Dios jacho'va'ca'aj tí i Noé jaatyátaahuaj i báarcuj tí ve'éj, ajta je'en séecan huatyáhuui mej mij utyájrutyey i báarcuj tzajta' i maj aráhueeicaj ará'axcaa.

²¹ Ajta i a'ájna i jájtyij a'íi pu a'íin pué'eenye'ej i siaj jin mua'aj ijíj huái'huaca', tí'ij jamuáahuiire'en. Ajta a'ájna jime' i siaj huái'huaca' capu a'yan huatóomua'aj yee siaj sij a'ájna jin cóojo'sin i siaj choomua, sulu siaj sij jaatáhuavíj i Dios, tí'ij jamuaata'an siaj tyámua' metyityoomuámua're'ej, ajta je'en táahuiire'en a'ájna tí i Ciríistu' huatájuuriaca',

²² ajta tajapuá jó'raa tí'ij muáca'ta' puj-mua' i Dios ja'ajcáyixi'in, majta a'ájna jitze aj-tyáma'cantaj muá'raa i maj tajapuá tyí'huíire', majta néijmi'i i maj tyi'táj jin antyúumua'reej, mej mij néijmi'i tyámua' tyú'uurej.

4

Tyaj a'yan tyí'tyechajcaj je'ej tí i Dios tyá'xie've'

¹ A'íj pu jin, a'yájna tí'ij i Ciríistu' tyaa-puéjtzitariaca' i jutyévíj jitze, a'yaa xu cha'taj siana'aj sij mua'aj huárinyij. Ji'nye a'ájna i tí arí jaapuéjtzitariaca', pu'ríj jaatapuá'citaca' i tí jin je'ej pua'aj ricíj,

² ajta je'en néijmi'i jin a'yan huárinyij je'ej tí i Dios tyá'xie've' tí'ij na'aj á'tyeeren júurij, capu

a'yáana'aj je'ej ti jusíj tyá'xie've' tyi'tíj jime' íiyan ti ma'can cháanacaj japua.

³ Xu'ríj á'tyeej siaj mua'aj a'yan cha'taj siana'aj rijcaj mati'ij a'íimaj i maj quee tyá'tzaahuatye', ji'nye a'yaa xu rijcaa je'ej ti tyajamua'ránajchica'aj a'íjna i ti je'ej pua'aj een, majta cha'mana'aj tyí'ye'estyaa, majta jéehua juta'rujve', majta hua'najchej i sáanturij i maj je'ej pua'aj huasé'rin.

⁴ Ajta ijíj, caxu che' mua'aj hua' jamuán a'yan ricij a'íjna jime' i ti je'ej pua'aj een, a'íj mu jin je'ej pua'aj tyityóomuajtyej majta je'ej pua'aj tyaja'muaxaj.

⁵ Ajta a'yaa pu tyihuá'ci'tyij maj tyu'taxáj je'ej maj tyi'tíj huáruuj a'íjna jimi i ti arí tyámua' huó'ruuj, ti'ij huo'xíjtye'en a'íjma i maj júurij, ajta i maj meríj huácuuj.

⁶ Ji'nye a'íjma i maj meríj huácuuj majta mu huó'ixaaj i nyúucaria'ra' i Dios, ti'ij i júuricama'ra' i Dios hua' jimi huatyá'itzeerej, tyij majta íiyan cháanacaj japua huo'xíjtyej a'yájna mati'ij i tyeítyee tyeeyi'tin.

Je'ej tyaj i séecan tyu'tyáhuüre'en

⁷ Pu'ríj tin a'ájna atyojo're'nyesij ti'ij néijmi'i tye'entyipua'rij. A'íj xu jin mua'aj tyámua' metyityoomuámua're'ej, siajta tzáahuatyi'ra'aj jin jahuocaj i Dios jimi.

⁸ Siajta jéehua huóoxie've'en, ji'nye a'yaa xu siajta a'íjna jin tyu'túu'uunyi'raj.

⁹ Siata'aj tyámua' tyihuo'taxié've'en séej siajta séej i juchéj, caxu je'ej siana'aj tyí'tyenyuuca'an.

10 Siata'aj tyámua' tyú'cha'iin je'ej ti tyi'táj i Dios tyajamuaatapuéjve, siajta a'íjna jin a'yan huárinyij siaj sij huo'tyáhuire'en séej siajta séej.

11 Típua'aj a'táj tyí'xajtaj, che' a'íjna jin tyu'taxáj i nyúucaria'ra' i Dios. Ajta típua'aj a'táj tyi'táj jin tyí'huire'ej, che' a'yan huárinyij a'íjna jitze arooca'nyáaj i ca'nyíjra'aj Dios ti jaatá'. Je'ej siaj néijmi'i tyi'táj jin ricij, a'yaa xu huárinyij siaj sij néijmi'i tyaatatyójtzi're'en i Dios, a'íjna jitze ma'can i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, a'íjna i ti jitzán eeráma'can i ti naa huasé'rin, a'í pu ajta néijmi'i putyí'uurej. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

Maj a'yan tyaapuéjtzitarej mati'ij i maj tyá'tzaahuatyé' i Ciríistu' jimi

12 Nye'ihuámua' mu nyaj já'muaxie've', caxu je'ej tyityóomuajtyaj típua'aj tyi'táj jin xá'viicue'ria'aj, nusu tyi'táj je'ej já'mua'uurej i siaj quee jamua'tyej.

13 Sulu siata'aj huatóotyamua've'en, a'íjna jime' siaj jamuán jajpuéjtzij i Ciríistu', siaj sij siajta huatóotyamua've'en a'ájna xicáara' tyaj jitzán jaséjran i tavástara'.

14 Siata'aj huatóotyamua've'en, típua'aj a'táj je'ej pua'aj tyaja'muaxajtaj a'íjna jime' siaj Ciríistu' jitze ajtyáma'can, ji'nye a'í pu i júuricama'ra' i Dios a'náj tina'aj ja'mua jimi séejre'.

15 Típua'aj síij ti ja'mua jitze ajtyáma'can tyi'táj jin jajpuéjtzij, che' quee a'íjna jime' ti séej huajé'caj, nusu ti tyi'táj huanáhua'an, na'ríij tyi'táj je'ej uuriajca'aj ti quee jitzán juxie've'.

16 Ajta t̄ipua'aj a'íjna jin jajpuéjtzij ti i Ciriístu' jimi ajtyáma'can, che' quee jutyevi'ra'aj, sulu che' tyaatatyójtzi're'en i Dios, a'íjna jime' ti i Ciriístu' jitze ajtyáma'can.

17 Pu'rij a'ájna atyojo're'nyej ti'ij Dios huo'xíjtye'en i jutyéityeristyamua'. Ajta t̄ipua'aj arí a'yan tyu'tyóochej ityájma jimi, ¿je'quij tye'mej a'íimaj jimi i maj quee ja'tzaahuatye' i nyúucaria'ra' i Dios?

18 Ajta t̄ipua'aj a'íjna i ti tyámua' tyi'tyúucha'ij muárie'rij jin jáahuí, ¿je'quij tye'mej a'íimaj jimi i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij ajta a'íimaj jimi i maj je'ej pua'aj ricij?

19 A'íj pu jin i maj jajpuéjtzij i Dios jitze ma'can, miche' móoj xá'pui' rijcaj, majta i Dios jimi huatóocu'ven i ti yan huo'tyájto, ji'nye a'í pu quee a'náj tyi'tíj jin ootyá'itzeerej.

5

Pedro pu ca'nyíjra'aj hua'tá'caa i huásij i maj tyeyúuj tzajta' tyí'ijta

1 A'yaa nu nyijta ijíj tyá'xie've' nyaj ca'nyíjra'aj huo'tá'an néijmi'caa i huásij i maj tyí'huiire' jo'siaj jóosi'rii, nyáaj nu nyajta vásti' pué'een, mati'ij a'íimaj, nyajta tyu'séj je'ej ti tyaapuéjtzitariaca' i Ciriístu', a'yaa pu'ij ajta nyéetzij tyí'nyaci'tyij a'íjna i ti huápuí'ij naa huasé'rihua'aj ja'mej i Dios jimi.

2 Tyámua' xu tyihuó'cha'íin a'íimaj i maj tyeítyeristyamua'me'en pué'een i Dios, je'ej ti ajta arí a'íin tyajamuaata'íj, juxié'vi'ra' xu jin a'yan huárinyij, je'ej ti i Dios tyá'xie've', caxu

ca'nyéjrij jin a'yan rijcaj nusu siaj sij a'íjna jin túmii huamué'tin, sulu a'yaa xu huárinyij xuutyámua've'ej.

³ Siata'aj quee óotzaahuatye'ej mati'ij i maj va'cán jin antyúumua'reej, mej mij ca'nyéjrij jin a'yan huárinyij a'íimaj i siaj huá'cha'ij, sulu siata'aj tyámua' tyihuó'mua'tyen.

⁴ A'yaa pu'ij ti'ij huataséjre'en a'íjna i ti néijmi'i jin antyúumua'reej, mua'aj xu ja'ancuriái'sij a'íjci i cúruun ti quee a'náj je'ej rinyij sulu ti jusén jin séeria'aj ja'mej.

⁵ A'yaa xu cha'taj siana'aj mua'aj mu siaj tyámua, siata'aj hua'rá'astijre'en i huásaj. Siata'aj néijmi'i jin a'yan huárinyij, siaj sij quee ootzáahuatye'ej siahua'rá'astijre', ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' tijin:

Dios pu quee hua'xie've' a'íjma i maj óotzaahuatye',

ajta a'íi pu tyámua' tyihuá'huiire' a'íimaj i maj quee óotzaahuatye'.

⁶ Siata'aj quee óotzaahuatye'ej a'íjna jimi i Dios, i ti néijmi'i jin antyúumua'reej, ta'aj ij a'ín va'cán jin tyajamuaata'íjtye'en, a'náj ti a'yan tyajamuaaxá'pui'intari'ri'.

⁷ Siata'aj i Dios jimi néijmi'i tyu'tyátoonyij a'íjna i siaj jin je'ej tyityóomuajtyej, ji'nye jéehua xu jitzán juxie've'.

⁸ Tyámua' xu metyityoomuámua're'ej, siajta tyámua' tyí'tye'ixie'ria'aj, ji'nye a'íjna i tyiyáaru' i ti jamuájcha'íire', a'yaa pu metyojo'jijhuan ti'ij muájtyej a'íjna jime' ti jahuoo i ti jaatyájci'mej.

9 Siata'aj huatyóoca'nyej, siajta tyámua' eenye' a'íjci jitze i siaj jitzán tyá'tzaahuatyé', a'yan setya'mua'réeriaj ti a'yan cha'tána'aj tyihuá'uurej i ja'mua ihuáamua' i maj a'yan huacháatimee néijmi'que' i cháanacaj japua.

10 Ajta siati'ij a'yan tyaapuéetzitaren, Dios pu tyámua' já'mua'uuren, siaj sij quee tyi'tíj jin á'itzeeria'aj, siaj sij a'íjna jitze tyú'ca'nyej. A'íi pu a'íin pué'een i Dios i ti taatajé tyej tyij jamuán séeria'aj tá'ra'nyij i Ciríistu' ti ajta Jesús pué'een.

11 Che' a'íin a'íjna jin tyi'tyávaacaj i ti néijmi'i jin antyúumua'reeriaj jusén jime'.

Hua'tyojtye' ajta je'en ja'antypuá'rij

12 A'yaa nu cí tyajá'muayu'se'ej a'íjna jamuán i Silvano, i ti a'íin pué'een síj i nye'ihuáara', ti quee tyi'tíj jin á'itzeere', nyej nyij ca'nyíjra'aj jamuaata'an, ajta siaj sij jáamua'reej ti i Dios tzaahuatyí'ra'aj jin tyámua' tyitatá'caa. A'náj tina'aj xu tyámua' eenye' a'íjna jime' i siaj juxie've'.

13 A'íimaj i maj a'áa jóosi'rii a Babilonia, i ti Dios ajta hua'antypíhuoj ti'ij mua'ajmaj, a'íimaj mu yajá'muatyojtye', a'íi pu ajta yajá'muatyojtye' i nyiyóoj i Marcos.

14 Siata'aj huatóotyoytye'en xui'tyoo pu'tza'xi'in a'íjci jime' siaj juxie've' síj ajta síj. Tyámua' xu tyí'tyesejre'ej, mua'aj mu siaj Ciríistu' jitze ajtyáma'can.

Cora, Santa Teresa
Cora, Santa Teresa: I nyúcarij ti jájcua ti a'ijna
á'xaj i Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos New Testament+

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, Santa Teresa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source
files dated 1 May 2025

4f03662f-a4e0-5c7c-a13b-0b7002b5b8f6